

28 квітня в Україні та світі відзначають Всесвітній день охорони праці. Тема 2026 року, визначена Міжнародною організацією праці, — формування здорового психосоціального робочого середовища.

Сьогодні безпека праці — це вже не лише про техніку безпеки чи фізичні ризики. Це також про психологічний стан людини, рівень стресу, взаємини в колективі та відчуття захищеності на роботі.

Психосоціальні ризики, зокрема надмірне навантаження, хронічний стрес, невизначеність, конфлікти, мобінг або відсутність належної управлінської та колективної підтримки, безпосередньо впливають на безпеку. Вони призводять до помилок, зниження концентрації, професійного вигорання і, як наслідок, до нещасних випадків.

Для України в умовах війни ці ризики посилюються. Повітряні тривоги, ризики для життя, тривала напруга, кадровий дефіцит і підвищене навантаження — це реальність, у якій працюють люди. Ігнорувати цей фактор означає недооцінювати причини травматизму та втрати працездатності.

Держпраці в своїй роботі виходить із того, що безпечне робоче середовище має охоплювати як фізичні, так і психосоціальні аспекти. Тому акцент робиться на системному управлінні ризиками та їх попередженні, а не лише на реагуванні на наслідки.

Практично це означає оцінювати психосоціальні ризики нарівні з виробничими, планувати робоче навантаження та ресурси з урахуванням реальних можливостей працівників, забезпечувати зрозумілу організацію роботи й чіткий розподіл відповідальності, своєчасно реагувати на конфлікти, прояви мобінгу та ознаки вигорання, а також впроваджувати програми психосоціальної підтримки.

Такі підходи не потребують складних рішень, але потребують уваги й відповідальності з боку роботодавця та усвідомленої участі працівників.

Безпечне робоче середовище — це не лише виконання вимог законодавства. Це фактор стійкості бізнесу, якості роботи й довіри працівників.

Всесвітній день охорони праці — це привід іще раз звернути увагу на ці питання.

Але безпека та здоров'я працівників — це щоденна відповідальність, яка не обмежується однією датою в календарі.

Бо в основі безпеки праці завжди стоїть людина.

Більше практичних матеріалів щодо психосоціальної підтримки на робочому місці, зокрема, рекомендацій для роботодавців і працівників, доступні на інформаційному ресурсі <http://pratsia.in.ua/>